

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon

Anne Fløgstad Smeland, 37 01 75 19

Oversendelse til Miljødirektoratet- klage av 29.09.2026 på omgjøringsvedtak av 26.09.2026- skadefelling av ulv- Evje og Hornnes- Birkenes- iveland- Flekkefjord - Agder

Vi viser til klage av 29.09.2026 fra Agder bondelag og Agder sau- og geit (vedlegg 1), på vårt vedtak av 26.06.2026 (vedlegg 2).

Bakgrunn

Agder sau og geit v/Knut Gunnar Brokke Solli søkte den 23.09.2026 om skadefelling av ulv i kommunene Evje og Hornnes, Birkenes, Iveland og Flekkefjord (vedlegg 3). Statsforvalteren i Agder innvilget den 23.09.2026 skadefelling av en (1) ulv (vedlegg 4).

I vedtaket av 23.09.2026 ble det presisert at: «Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen f.eks. dersom det påvises genetiske viktig individ av ulv». Prøver fra individet ble sendt til DNA-analyse. Den 26.09.2025 fikk Statsforvalteren i Agder tilbakemelding på at skadevolder var et genetisk viktig individ av ulv (F1-første generasjons avkom). Med bakgrunn i dette, ble det opprinnelige vedtaket omgjort og skadefellingstillatelsen opphevet samme dag (vedlegg 2).

Vårt vedtak av 28. juni 2024 ble deretter påklaget av Agder bondelag og Agder sau og geit den 29.09.2026 (vedlegg 1). Behandling av klagen foretas nedenfor.

Vi gjør oppmerksom på at også det opprinnelige vedtaket av 23.09.2026 ble påklaget den 28.09.2026 av henholdsvis Foreningen Våre Rovdyr (vedlegg 5) og Naturvernforbundet i Agder (vedlegg 6). Disse klagenes realitetsbehandles ikke, da skadefellingstillatelsen er omgjort, men oversendes til Miljødirektoratet som vedlegg til denne klagesaken.

Forberedende klagebehandling

I henhold til *lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker* (fvl.) § 33 annet ledd, skal underinstansen foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den

finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Vurdering av vilkårene for klage

Statsforvalteren i Agders vedtak av 26.06.2026 er et vedtak som kan påklages, og klager har klagerett da de er part i saken jf. fvl. § 28 første ledd. Vedtaket er påklaget innen fristen på tre uker, og klagen er følgelig fremsatt rettidig, jf. fvl. § 29 første ledd. Vilårene for å behandle klagen foreligger og klagen tas under behandling.

Klagers anførsler

Under følger en oppsummering av hovedpunktene i klagen. Vi viser for øvrig til klagen i sin helhet:

- *Omgjøringsvedtaket bygger på en mangelfull avveining mellom hensynet til genetisk viktige individer og hensynet til beitedyr, dyrevelferd, beitenæring og den geografisk differensierte rovviltforvaltningen*
- *Retningslinjene om genetisk viktige individ av ulv åpner også for skadefelling av genetisk viktig individ, dersom de samlede vilkårene er oppfylt, andre tiltak er vurdert og konsekvensene for ulvebestanden er drøftet*
- *Skadepotensialet er fortsatt stort om ulven blir værende i området.*
- *Agder er et beiteprioritert område langt unna ulvesonen, og da må hensynet til beitedyr, dyrevelferd og aktiv næringsutøvelse tillegges betydelig vekt*
- *Vedtaket har mangelfulle vurderinger av alternative tiltak, som flytting av ulven, intensiv overvåkning, ekstraordinær beredskap og andre skadebegrensende tiltak.*

Vurdering av klagers anførsler

Vedtaket om omgjøring av 26.06.2026 ble fattet med bakgrunn i ny informasjon om genetisk status på det skadevoldende individ (FI- første generasjons avkom). Omgjøringsvedtaket var begrunnet i at det var nødvendig å trekke tilbake opprinnelig tillatelse til skadefelling for å hindre uforutsette virkninger for naturmangfoldet jf. § 67 bokstav a. I henhold til de norsk-svenske retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle individer i den skandinaviske ulvepopulasjonen (Direktoratet for naturforvaltning og Naturvårdsverket, 2012), skal slike individer så langt som mulig skal unntas fra skadefelling og lisensfelling.

Det anføres i klagen at vedtak om omgjøring av 26.06.26 blant annet bygger på mangelfulle avveininger mellom hensynet til genetisk viktige individer og hensynet til beitedyr, dyrevelferd, beitenæring og den geografisk differensierte rovviltforvaltningen. Til dette vil vi bemerke at vi i vedtak om tillatelse til skadefelling av 23.09.26 foretok slike avveininger, og eksplisitt at eventuell dokumentasjon knyttet til individets genetiske verdi kunne endre vurderingene.

I vår vurdering av klagen har vi nedenfor foretatt en ny avveining av hensynet mellom rovvilt og beitedyr i denne konkrete saken. Det følger av de felles norsk- svenske retningslinjene at terskelen for skadefelling av genetisk viktige individ skal være høy. Det innebærer at høyere tap av beitedyr vil måtte aksepteres også i beiteprioritert område. Statsforvalteren i Agder har lagt til grunn at et dokumentert tap av to (2) beitedyr i Evje, samt antatt tap av ett (1) i Åseral, ikke er vesentlig nok til å kunne opprettholde en skadefellingstillatelse på det genetisk viktige individet.

Klager anfører videre at skadepotensialet fortsatt er stort om ulven blir værende i området. Vi har per i dag den 30.09.2026 ikke ytterligere informasjon om ulven befinner seg i de aktuelle kommune eller i Agder for øvrig. Statens naturoppsyn (SNO) dokumenterte tap av sau til ulv i Fyresdal,

Telemark den 29.09.2026. Prøver fra dette dyret er sendt til analyse i dag den 30.09.2026. Resultater vil foreligge i løpet av noen dager. Statsforvalteren i Agder har videre lagt til grunn at skadepotensialet vil gå ned over tid, fordi beitesesongen nærmer seg slutten.

Ihht. retningslinjene fra 2012, skal svenske myndigheter kontaktes for å kunne vurdere flytting av individer av ulv som et alternativ til felling. Det er Miljødirektoratet som foretar vurderinger av om Statens naturoppsyn (SNO) eventuelt skal bidra til å flytte en ulv, og er derfor ikke nærmere vurdert av Statsforvalteren i Agder i denne klagebehandlingen.

Vi legger videre til grunn at skadebegrensende tiltak vil kunne drøftes og iverksettes sammen med næringen fram til beitesesongen i Agder er avsluttet.

Med henvisning til ovennevnte vurdering, finner vi ikke grunnlag for å oppheve eller endre vårt vedtak av 26. september 2026.

Konklusjon

Saken oversendes herved til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling, jf. fvl. § 33 fjerde ledd.

Med hilsen

Med hilsen

Anette Aanesland (e.f.)
ass. statsforvalter

Anne Fløgstad Smeland
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Agder Bondelag
AGDER SAU OG GEIT
FORENINGEN VÅRE ROVDYR
NATURVERNFORBUNDET I
AGDER

c/o Kåre Blålid Steindalsveien 3
Postboks 4
c/o Naturvernforbundet i Agder c/o
Gyldenløves gate 2

4790 LILLESAND
7331 LØKKEN VERK
4611 KRISTIANSAND
S